

Sven Rosborns inlägg i FaceBook året 2014

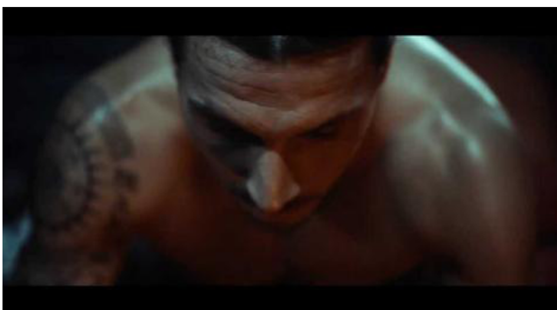

15 jan 2014

Hemkommen från en heldagstur till Helsingborg med gamle Rörsjöskolevännen Kjell-Arne. Efter några spännande timmar på den stora och välbesökta företagsmässan med intressanta föreläsningar, en inspektionstur till fots genom den gamla staden och eftersökande av gamla gravstenar på en gammal kyrkogård intogs en välbehövlig måltid på Haket, givetvis inrymt i en gammal byggnad. Inga incidenter med järnvägsresan - besvikelsen stor. I dag blev det således inget nytt rafflande material till min kommande bok ”Mitt liv med SJ och andra spårbundna företag - en osannolik historia!”

26 jan 2014

Ny nationalsångsvariant levererad av Volvo och Zlatan där ordet ”Sverige” ersatt ordet ”Norden”. Vad är det nu för fel med originaltexten? Lite bättre historiekunskaper skulle kanske Volvo komma upp med. Originalet skrevs ju 1844 då Sverige och Norge var i förbund med varandra - därav ordvalet ”fjällhöga nord” och avslutet ”Jag vill leva jag vill dö i Norden”. Den är också en typisk produkt för Skandinavismen - en mycket fin tanke och rörelse där Nordens länder i stället för krig skulle bygga vänskapsband och agera för fred. Denna rörelse kom senare att mer eller mindre ersät-

tas av den europeiska nationalismen och vad det blev för resultat av den ser vi i hela Europa. Två världskrig och i vårt eget land en missriktad, nationalistisk syn. Bör vi icke efter detta utropa: Heja nationalismen - heja Volvo! Se och hör Zlatan här!

27 jan 2014

Av barn får man ju höra sanningen:

Småsnack

Barn vet och förstår mer än vi vuxna kanske tror. I serien Småsnack ger barn i förskoleåldern sin syn på allt mellan himmel och jord. I dag är det barn från förskolan Humlan i Hallstahammar som svarar på frågan:

Vad gör en pensionär?

Sebastian Bergman, 5 år.
– Hmm, det var en jättesvår fråga. Men jag har hört talas om dem på tv. Jag tror att det är en som pantar burkar.

Elina Haponen, 5 år.
– Det blir man när man har jobbat färdigt. De är inte på jobbet, de är bara hemma. Kanske sitter de i sin hammock om de har någon.

Simon Funelöv, 5 år.
– Det är en gammal människa, 100 år ungefär. De har ljust hår och går sakta.

Johanna Börjesson, 5 år.
– De får ta ledigt från jobbet för de får pengar ändå. Alla blir det om man inte dör före. Jag tycker det ska bli kul att bli pensionär för då får man vara hemma och ligga i badet hela dagarna.

Louice Stillman, 5 år.
– Det finns jättemånga sådana som brukar gå förbi mitt hus. Man ser på dem att de är gamla, men de är alldeles precis som vi.

Johannes Andersson, 5 år.
– Pensionär blir man när man är ganska gammal, 30–40 år eller så. De snickrar och brukar säga till om röret har gått sönder. Jag vill inte bli pensionär för jag vill bli dinosaurieletare.

29 jan 2014

Ett ungdomsfoto från mitten av 70-talet när slutkampen om Gamla Väster i Malmö stod med föreningen Gamla Väster samlade inne på Henrik Schartaus gård vid Engelbrektsgatan. Till höger Torkel Möllerström.

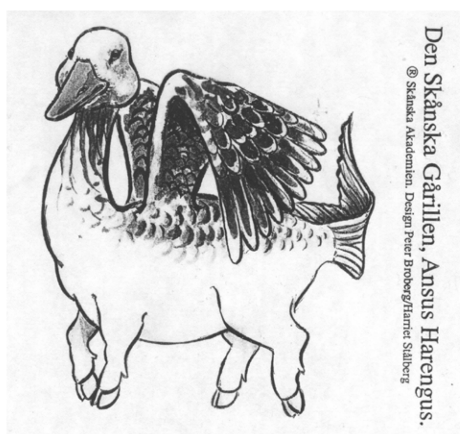

3 feb 2014

Har nu lagt ut hemladdningsbara pdf-er på två av mina gamla artiklar med teman från Malmös medeltid/1500-tal om det är någon som är intresserad. Klicka här för att öppna artiklarna: ”Det medeltida Kalendehuset” och ”Niels Kuntzes hus”.

13 feb 2014

Eftersom Skånska Akademien nu lagt ut information om det märkliga djuret GÅRILLEN passar jag på att här lägga ut min utredning i form av en nedladdningsbar pdf om detta otroliga djur. I texten ges information om den smått osannolika historien som gjorde att den danske arkeologen Nisk återfann en skulptur av djuret. Kunskapen om skulpturen gick förlorad då Nisk drunknade i Öresund men hans efterlämnade papper satte Skånska Akademien på spåren. Ni kan läsa artikeln här! Nedan visas hur skulpturen GÅRILLEN ser ut.

14 feb 2014

Jag håller här den flaska av Gammel Dansk märke som genom en knivskarp arkeologisk slutledningsanalys ledde Helmer Lång fram till den medeltida skulptur av GÅRILLEN som han håller i sin hand. Publiken var i fullständig extas!

14 feb 2014

Den märkliga utgrävningen 1994 då jag och Helmer Lång på Lindholmen återfann Erik av Pommerns och drottning Margaretes GÅRILL, ivrigt påhejade av Landshövdingar, Riks-TV och Skånska Akademien.

14 feb 2014

Jag har nu lagt upp en video på YouTube om den senare delen av mitt föredrag om 1600-talets Malmö som jag höll i tisdags. I slutet av filmen visas en hel del videomaterial hämtat från projektet ”Malmö 1692”. Klicka här för att se filmen!

16 feb 2014

För ett år sedan slutade jag en 44-årig museimannabana. Min sista arbetsplats blev Fotevikens Museum som blev en verkligt spännande och annorlunda kulturutmaning. Björn och jag hade stora visioner och vi lyckades också genomföra de flesta. Här är en film från år 2000 då vikingastaden började ta form och jag berättar om vår stora kultursatsning. Klicka här för att se filmen!

22 feb 2014

Det har ofta diskuterats hur vattenytans nivå i Öresund förändrats genom tiderna. Jag har nu kontrollerat vad bevarade strandnära historiska lämningar kan ge för säkra besked om detta. Ladda ner min skrift här!

10 mars 2014

I lördags var jag på Skånska Akademiens årsfest på Grand Hotel i Lund. Sitter på stol 13 med ämnena ”Arkeologi & äldreomsorg”. Det sistnämnda ämnet fick jag efter att man i akademiens årsbok råkat ange mitt födelseår till 1849. Beslutet var enhälligt. Jag fixade ihop en film med klipp från lördagens begivenheter. Klicka för att se den här!

20 mars 2014

Låt mig markera ett stort hot mot vårt skånska kulturarv. Skåne är slottens landskap men i dag finns inte många slott som är öppna och som har samlingar som visar den skånska slottshistorien. Många slott har dessutom under de senaste decennierna länsats på föremål. Malmö stads sätt att sköta övertagandet av Torup slott är ett av de mera iögonfallande. När staden kom över Torups marker för rekreationssyfte, för länge sedan, hade man möjlighet att också köpa mycket av slottets originalinredning. Sånt ”skräp” var dock inte intressant för staden. Nu, sedan några få år tillbaka, har lösöret försvunnit för alltid, nu finns här väl i stort sett bara tomma salar - borta för alltid är slottets föremål från 1600-tal och framåt. Det är detta man nu ska visa upp för publik. Det blir detsamma som i Malmöhus slott på Malmö museum - bara väggar som skal och några futtiga föremål. I Malmöhus fall kan det dock försvaras av att slottets inredning försvann redan på 1800-talet.

Nu är Svaneholms slotts saga tydligen också snart slut. Risken finns att privata kommer att ta över slottet och göra hembygdsföreningen hemlös med alla sina unika samlingar.

Region Skåne: varför inte visa handgripligt initiativ i denna fråga!

Slottens historia är ju Skånes stora kulturarv. Varför inte göra Svaneholm till centrum för ett skånskt nätverk för detta viktiga kulturarv. Med ett löjligt litet årligt bidrag skulle

man kunna få till stånd en sådan organisation, ett bidrag som inte enbart skulle innebära räddningen för Svaneholm utan också verkligen kunna organisera den publika slottskulturen i hela Skåne. Landskapet behöver något sådant. Svaneholm är perfekt som ett sådant informations- och turistcentrum för den skånska slottskulturen.

Handla! Tiden håller på att rinna ut!

20 mars 2014

Här en liten film jag gjort om Svaneholm. Ska vi låta en sådan kulturhistorisk pärla bara försvinna utan fight! Läs mitt förslag adresserat till Region Skåne i inlägget tidigare. Klicka här för att se min film!

21 mars 2014

Nu ligger de ute, anmälningsmöjligheterna till mina rundturer på Baltiska utställningen i Pildamsparken. Varje deltagare får ett 12-sidigt A4 häfte med kartor och många fotografier från utställningen. Jag tar gruppen till samma plats där fotografen en gång stod. Då kan man lätt jämföra då och nu, samtidigt som jag berättar. Detta är ett helt nytt sätt att guida på där jag vill att man ska uppleva de olika platsernas historia på utställningen. Först då förstår man nog vilken enorm sak som Baltiska utställningen egentligen var - och var de olika sakerna fanns.

Jag samarbetar givetvis med föreningen Kronos.

24 mars 2014

Den 25 april arrangeras en stor sammankomst om Malmös historia i framtiden. Jag själv kommer bl.a. att berätta om projektet ”Malmö 1692”. Efter anförandet kommer vi i projektet att finnas på plats hela dagen och på storskärm demonstrera Malmö som det såg ut för mer än 300 år sedan. Ta chansen och vandra överallt i gatumiljöer som är försvunna sedan länge. ”Malmö 1692” är ett av norra Europas största digitala historieprojekt. Just nu arbetar vi med att placera in ”levande” 1600-tals människor i staden.

Smörhöga Gårdsmagasin med museum

24 mars 2014

Som ättling till vallonen Antonius Tourneur som kom till Sverige 1629 från Sedan i Frankrike är jag stolt över Smörhöga. Här, i byn Smörhöga vid Huseby bruk i södra Småland, slog han sig ner på 1640-talet tillsammans med sin hustru. Gården har sedan dess varit i hans ättlingars ägo. Vi vallonättlingar till Antonius har alltså en släktgård och dessutom ett fint, eget släktmuseum. Jag gjorde en film i somras om platsen. Klicka här för att se filmen!

25 mars 2014

Gamla tidningsartiklar är spännande och lärorika. Har suttit några dagar och plöjt gamla lägg från Baltiska utställningen och dess förhistoria 1914 inför mina guidningar i sommar. Hit-

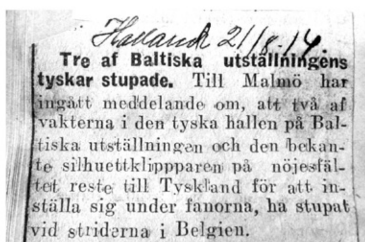
tade bl.a. ovanstående fina bild över tjusningen med Berg- och dalbanan på utställningen.

28 mars 2014

Vill ni veta hur det såg ut på nästan dagen exakt för hundra år sedan i nuvarande Pildammsparken? Hur långt hade man kommit i uppbyggandet av den Baltiska utställningen som skulle öppna den 15 maj? Jag har renskrivit en tidningsartikel som ger situationen den 27 mars 1914, alltså nästan på dagen för ett sekel sedan. Läs och förundras vilken jättesatsning utställningen var. Jag tror att få nu levande riktigt förstår detta. För att ge en bild av utställningen kommer jag att hålla ett antal guidningar i parken med start i april och med fotografiers hjälp visa hur det såg ut på olika punkter. Ni hittar tidningsartikel här!

28 mars 2014

Tillbringade dagen på Malmö stadsarkiv och gick igenom 25 tidningsalbum från Baltiska utställningen. Det fanns på utställningen en berömd siluettklippare och många har säkert ett verk av denne i släktens samlingar. Min hustrus farmor lät sig ”klippas” av denne tysk. Mitt under utställningen började emellertid 1:a världskriget och han var en av de första som, efter att ha lämnat utställningen tillsammans med två andra, stupade i kriget. Plötsligt blev klippbilden som hänger på vår vägg en större historisk dimension än enbart en släktklenod. En skicklig konstnär som bara någon månad efter klippet dog en fullständigt meningslös död.

Hallandk 2/8-14.

Tre af Baltiska utställningens tyskar stupade. Till Malmö har ingått meddelande om, att två af vakterna i den tyska hallen på Baltiska utställningen och den bekante silhuettklippparen på nöjesfältet reste till Tyskland för att inställa sig under fanorna, ha stupat vid striderna i Belgien.

20 april 2014

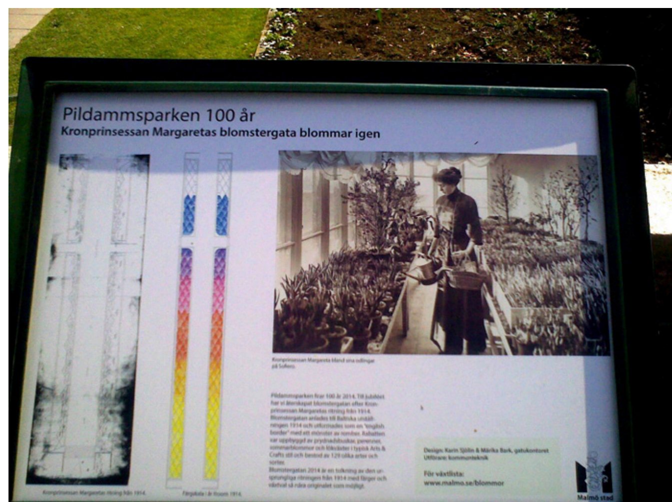
Söndagen 20 april startar jag mina guidade sommarrundvandringar i Pildamsparken på det forna Baltiska utställningens område.

20 april 2014

Vad håller ni på med, Malmö!

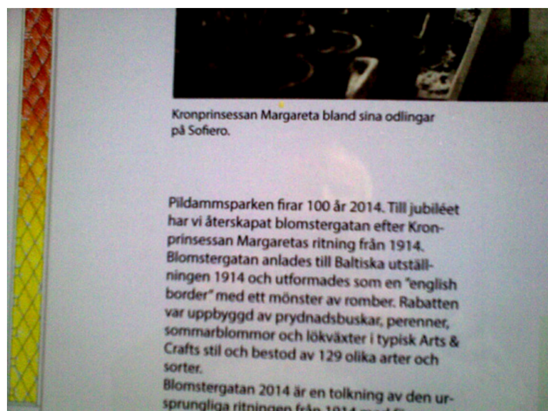
Hade min guidning om Baltiska utställningen i Pildammsparken i dag. Efter avslutad tur försökte jag gå genom Blomstergatan. Denna var stängd i båda huvudändar med ordentliga metallkedjor - knappast provisoriska eftersom de satt fast i fastgjutet metall. Däremot var sidoingångarna öppna. Klev givetvis över kedjorna i stor irritation. Detta var ju en gång paradväg

i Baltiska utställningen. Antingen stänger man helt eller så har man öppet.

Min irritation övergick i stönande när jag klivit över sista kedjan vid parkeringsplatsen och tog del av den splitter nya skylt Malmö satt upp. Bilder bifogas nedan. Här klargörs stolt att Pildammsparken år 2014 firar hundra år! Detta torde vara helt nya sensationella rön som Malmös anställda kommit fram till och delger allmänheten på offentliga tavlor. I klartext betyder nämligen detta: ”Baltiska utställningen den 15 maj - 4 okt 1914 fanns inte - det är uppenbart en skröna. I stället skapade Malmö detta år en park här ute vid Pildammarna.

Det som vi känner som Pildammsparken kom till först på 1920-talet. Under t.ex. hela 1915 stod sorgliga rester efter utställningen kvar över hela området. Under de kommande åren förvandlades Blomstergatan till potatisland och Margaretapaviljongen till skräpbod. 1920 framlades i stadsfullmäktige förslaget att allt detta fula skulle rivas. Kvinnor i Malmö gick då fram och krävde att Blomstergatan och Margaretapaviljongens skulle återställas vilket skedde 1922 - knappast 1914.

20 april 2014

Vill passa på att tacka Sven Rosborn för en trevlig upptäcksfärd efter den Baltiska utställning vi en gång höll här i Malmö (1914).

Det blev fint väder på turen, men det drog lite om öronen när vi nästan virtuellt tog hissen upp i det stora tornet på utställningsplatsen.

Bilden är tagen inne ifrån Kongresshallen som var och en kan se.

22 april 2014

Vad gäller Margaretapaviljongen och Blomstergatan har jag sammanställt en liten pdf som visar att vi har en speciell kvinna att tacka för att dessa finns i dag. Ni ser henne på fotot i pdf:en. Tyvärr är hon sorgligt bortglömd i dag. Varför glöms våra kvinnor i Malmös historia så lätt bort? Min pdf kan ni ladda ner här!

23 April 2014

Publicerade en bok om 1100-talets byggnadskonst i Norge och om ett cistercienserkloster från 1170-talet i samma land som jag lokaliserat.

23 april 2014

Sitter just nu och arbetar på mitt föredrag om Malmö på 1690-talet. Jag har ju fått äran att bli förste föredragshållaren ut på fredag morgon. Vi i projekt ”Malmö 1692” kommer sedan att finnas på plats resten av dagen (tillsammans med många andra utställare) och för första gången offentligt köra vår applikation där man själv kan vandra fram var man vill i hela Malmö på 1600-talet.

25 april 2014

Har varit mycket om vikingatiden utanför Malmö - kanske dags att vi fokuserar lite på vikingatiden inom Malmös område. Vid utgrävningen inför anläggandet av Fosie minneslund vid Fosie kyrka ledde jag en utgrävning där vi kom rakt ner på den äldsta bybebyggelsen från ca 1000 e.kr. Här är ett foto av en 1000-årig

brunn med plankor och som är omgiven av risflätning för att hindra igensandning av brunnen. Plankorna hade man tagit från ett vikingahus. Dessa plankor är Malmös äldsta bevarade byggnadsdelar som är fysiskt bevarade. Ligger i dag förhoppningsvis fortfarande kvar i museets magasin.

26 april 2014

Lite mer om vikingatiden i Minneslunden vid Fosie kyrka. Innan det blev gravplats fick vi möjlighet att gräva ut delar av platsen. Den äldsta bebyggelsen var från slutet av 900-talet - ca 1000. Detta var den tidpunkt då Fosie nuvarande by grundades. Mönstret är det samma för i stort sett alla av Söderslätts gamla byar - de uppstår vid denna tid. Personligen misstänker jag att det är effekterna av Harald Blåtands erövring (han dog ca 985 och kom från Jylland) som skapat en helt ny landsbygdstruktur där lokala stormän under kungen varit organisatörerna.

Bilden visar de igenfyllda diken som i det äldsta skedet av Fosies historia har bildat tomtgränser mellan gårdarna i byn. De avtecknade sig som mörka ränder över hela området.

27 april 2014

Får jag lov att presentera Malmös och Söderslätts äldsta bevarade vagnshjul! Detta blir en fortsättning på min berättelse över vad vi fann innan anläggandet av Minneslunden vid Fosie kyrka 1976. På 1000-talet hade man grävt en brunn här - dock inte samma brunn som jag berättat om tidigare. Detta var i stället en rund brunn med stenskoning i kanterna.

För att få den runda formen och för att stenarna skulle ha något stabilt att vila på hade man i botten av brunnshålet lagt ett vagnshjul. Ni ser det på bilden. Hjulet bestod av fem delar som var sammanfogade med trädymlingar.

Tyvärr hade man tagit bort navet i mitten. Den andra bilden visar hur jag arrangerade hjulet i den numera försvunna medeltidsutställningen på Malmö museum.

1 maj 2014

Just hemkommen från Gran i Norge där jag var med om lanseringen av min nya bok ”Søsterkirkene og Steinhuset på Granavollen. Studier i eldre norsk steinbyggerkunst.” Det gamla Steinhuset på Gran var fullt av folk som ville veta mer om husets och bygdens historia. Därtill var också den norske riksantikvaren Jörn Holme på plats. Vill här och nu också tacka min vän Karl Fredrik Wasén som hjälpt mig att hitta fram till ett unikt och tidigare nästan helt okänt 1100-talsdokument som med stor sannolikhet avslöjar grundandet av ett hittills okänt cisercienserkloster i Gran år 1177. Den högra kyrkan på bilden ovan är troligtvis byggd av cisterciensermunkar.

1 maj 2014

Efter mitt föredrag i förgår i Norge fick jag av Riksantikvaren mottaga en plakett som klargjorde att jag nu troligtvis borde kunna räkna mig som ett skyddat, ”freda”, kulturminne - åtminstone i Norge eftersom plaketten bär det norska lejonvapnet. Jag börjar undra om min ålder! Skånska akademien har en gång i tryck satt min ålder till 161 år (troligtvis ett feltryck) - nu har jag kanske blivit ett fornminne.

4 maj 2014

”Skåne tourist guide” har lagt till 11 nya foton i albumet ”The Baltic Exhibition/Baltiska utställningen” i Pildammsparken - med Susanne Glantz och Sven Rosborn på Pildammsparken.

6 maj 2014

Jag ledde restaureringen av Kompanihuset i Malmö 1970-1972 och skrev min lic-avhandling om huset. Vi grävde ut Kompanihusets källare 1971. På bilden är vi nere i 1200-talets jordla-

ger, dvs. jag, Inger Jensen och min assistent och personlige livvakt Bengt Hansen. Här ses också min rekonstruktionsbild över gården med envåningshuset ca 1540.

Huset rödfärgades vid restaureringen. Vi fann nämligen målningsspår efter ursprunglig rödfärg. Dessutom var vi tvungna till målningen eftersom trapptornet rekonstruerades och återuppbyggdes vid restaureringen. Färgen på det nya teglet var inte samma som originalteglet. När jag grävde ut torngrunden återfanns källartrappan och sidomurarna. Dessutom visade en putsavhuggning hur tornet med alla valv och trappor varit infäst i den bevarade byggnadskroppen. Tornet med sina trappor och trappvalv är således återskapade som det en gång var – det enda vi inte vet med säkerhet är var exakt fönstren i tornet varit placerade.

Jag hade stora problem att förklara för murarna hur tornet skulle muras upp – man var ju inte vana att mura 1500-tals valv och trapplöp – det var ju betong som skulle gälla. I stor irritation gick jag hem och gjorde under några kvällar en gipsmodell över trapptornet, se bilden. Med denna på arbetsplatsen blev tornet som jag ville ha det.

Teglet köptes från ett skånskt tegelbruk som kunde tillverka just den sortens stora tegel (medeltida mått). Arkitekten räknade på volymen och beställde. När tornet var uppfört till 2/3-dels höjd stod murarna och skrek efter mer tegel men detta var slut. Arkitekten hade glömt att det också skulle vara tegel i valv och i trappor. Det skånska tegelbruket hade under tiden gått i konkurs. Efter ett halvår lyckades vi få liknande tegel från Jylland men i en liten annan färgton. Därför var det ingen fråga om huruvida huset skulle rödmålas eller inte – hade sett knasigt ut annars.

8 maj 2014

Äntligen kan man riktigt tydligt se vad man ristade in på 980-talet i vår skånska nationalklenod, Tullstorpsstenen, nere på Söderslätt tack vara Sven Rosborns datatekniska skicklighet när det gäller målning! Det återstår i dag mycket att berätta om denna fantastiska sten helt i paritet med det danska nationalmonumentet och världsarvet Jellingestenarna på Jylland. De är båda från Harald Blåtands tid och i samma konststil! Det stora djuret, den heraldiska pan-

tern, är originalet till Skånelands och Skånska Akademiens vapen, skapad av heraldikern Jan Raneke. Alla har tidigare sagt att skeppet är ett vikingaskepp, men är det?

I bakgrunden till vänster om stenen, som man inte ser på bilden, ligger galgbacken där bl.a. upprorsledaren från Klågerup-upproret blev avrättad 1811.

9 maj 2014

Hör här ett radioprogram i Malmö Stadsmuseums närradio på 75-årsdagen den 15 maj 1989 för att minnas Baltiska utställningen. Jag ansvarde för dessa sändningar och lyfte här fram denna otroliga utställning. Klicka här för att höra det!

Nye tanker i ny bok

■ Spennende teori om Steinhuset og Søsterkirkene

Bygningsarkeolog Svein Rosborn har jobbet med Steinhuset og Søsterkirkene siden 1972. Nå er hans teorier om de unike bygningene kommet i bokform.

JOHN ERIK THORBJØRNSEN
jet@hadeland.net • 991 54 048

GRANAVOLLEN: I forbindelse med restaureringen av Steinhuset tidlig på 70-tallet, ble Svein Rosborn tilkalt. Svensken hadde erfaring med andre middelalderbygninger. Han ledet det antikvariske arbeidet med den unike bygningen, og mener etter mange års arbeid å ha funnet ut når Steinhuset ble bygget.

– Det er anvendt stein fra Søsterkirkene, og vi klarte på den måten å tidfeste det i forhold til dem. Dermed var det bare å finne ut når søsterkirkene ble bygget, sier Rosborn.

Lansering med foredrag

Han hadde tirsdag kveld lansering for praktboka «Søsterkirkene og Steinhuset på Granavollen – Studier i eldre norsk steinbyggerkunst». Stedet var selvsagt Steinhuset, der han holdt et energisk og svært interessant foredrag om arbeidet han har gjort gjennom over 40 år.

– Konklusjonen blir kort fortalt at Steinhuset er bygget rundt år 1200. Søsterkirkene er sannsynligvis bygget før midten av 1100-tallet, forteller Rosborn.

Forfatteren snakket også om en teori om at Cisterciensermun-

FAKTA

- Svein Rosborn er født 31. juli 1949 i Malmø.
- Han er arkeolog og tidligere museumsdirektør ved Malmø Museum og forskningssjef ved Fotevikens Museum i Skåne.
- I 1972-1973 ledet han restaureringen av Steinhuset på Granavollen, en av Norges eldste bygninger.
- Rosborn har skrevet rundt 15 vitenskapelige og populærvitenskapelige bøker og over 600 artikler.
- Arkeologen har også produsert et stort antall historiske filmer for Sveriges television og er en hyppig benyttet foredragsholder.

Så glad er han i stedet og Steinhuset at han har gitt boka i gave til Stiftelsen Steinhuset. De får alle inntekter av boka og sitter på alle rettighetene.

– Dette er en stor gave for oss, og et viktig verk. Her er det mye ny informasjon om disse bygningene, sa en fornøyd leder i stiftelsen, Tore Desserud.

Mange innbudte gjester var til stede under lanseringen, blant annet riksantikvar Jørn Holme. Han var godt fornøyd med jobben forfatteren av boka har gjort for det unike steinhuset, og valgte å gi Rosborn et skilt som viser at han er vernet.

– På den måten kan vi bevare deg til evig tid, sa riksantivaren.

Også ordfører Knut Lehre kom med hilsninger.

– Denne boka bidrar til at vi får

12 maj 2014

Fick på min mail en artikel om min norska bok. För er som eventuellt inte tror att jag av norske riksantikvaren officiellt blivit ”vernet” (skyddad) i Norge (som jag skrev på en sida) - det står nu också i en norsk dagstidning så det måste givetvis vara sant.

25 maj 2014

Var med en guidegrupp på min rundvandring på Baltiskan i Pildammsparken i dag. En man satt i rullstol och blev körd. Plötsligt, strax innan jag kom till Blomstergatan, slogs jag av en hemsk misstanke. Har Malmö gjort det möjligt för rullstolsbundna att ta sig paradvägen utmed hela Blomstergatan till Margaretapaviljongen? Alltså, kunde rullstolsbundna komma nerför trapporna? En spejare sändes i väg och återkom med nekande besked. Jag fick lägga om rutten efter att ha konstaterat inför gruppen att jag, till skillnad från Malmö, inte diskriminerar någon.

Visserligen kan handikappade i rullstol ta sig in på Blomstergatan genom de sidoingångar som finns mitt på. Men hur hittar man dit? Inga skyltar finns ju som hänvisar. Och varför ska inte handikappade få uppleva att färdas utmed Baltiska utställningens paradgata från dess början till dess slut? En enkel ställning i metall med hjulspår vid trapporna och allt hade varit fixat.

Uruselt Malmö stad!

28 maj 2014

Åter en vän som jag inte längre kan skratta tillsammans med - Mats Geschwind. Mina tankar går till dig Britta.

31 maj 2014

I dag hålls Skånsk litteraturmässa på Fotevikens Museum/Vellinge bygdegård i Höllviken. Jag kommer att berätta om mitt författarskap klockan 13.15.

Skånsk Litteraturmässa!

Den 31 Maj mellan 12-16 på Vellinge Bygdegård kommer vi ha en Skånsk Litteraturmässa inriktad på Skånska aktörer.

- Sven Rosborn författare med många titlar bakom sig. Innehar stol 13 i Skånska Akademin.
- Birgitta Åkesson - Författare. Levnadstecknare av Victoria Benedictsson.
- Lena Andersson - Serietecknare.
- Joakim Larsson - Illustratör.
- Kira Förlag med Mikael Segerström.
- Calluna - Kulturföreningen på Ljungen.
- Byahornet - Skånsk Tidning som funnits sedan 1942.
- Gunnel Dahlqvist - Författare “Otto slaktares påg”.
- Ronnie Holmberg - Författare / Illustratör.
- Boklarssons - Förlag.
- Kiin Wick - Poet.
- Kristina Kamnert - Skådespelare / författare

Under dagen kommer olika personer prata om sina böcker / alster i föreläsningssalen:
Mikael Segerström 12:30 - 13:00
Sven Rosborn 13:15 - 13:45
Boklarsson 14:00 - 14:30
Kristina Kamnert 14:45 - 15:15

Det kommer även att finnas böcker till salu.

5 juni 2014

Under 1989-1990 körde jag varje vecka Malmöhistoria i Malmö närradio. Det var ett sätt för museet att nå ut till en bred allmänhet. Jag har programmen arkiverade och kommer att lägga upp en del av dessa på min hemsida. Programmen är i mp3-format så de kan också laddas hem på din dator om du vill. Varje program är drygt 20 minuter långt. Ni hittar de två första här.

7 juni 2014

Barnbarnet Filip Rosborn på väg mot oanade höjder i jiu jitsu.

Graderingen avklarad, nu är det grönt bälte som gäller!

16 juni 2014

Tro inte på de skräckkostnader för koggarna som presenterats under lång tid i Sydsvenskan - de är rena bluffen. Jag vet eftersom jag har haft möjlighet att gå genom ekonomin för alla åren. Jag skrev en inlaga till kommunen och beskrev lögnerna men beskrev också hur man skulle kunna rädda den stora koggen kvar i Malmö - i Limhamn. Skrivelsen hamnade i den kommunala papperskorgen. Min fråga till stadens styrande är därför: Om ni nu sålde skeppet för hundralappen, varför sålde ni inte den till den ideella förening på ett trettiotal medlemmar som i mer än sex år en till två gånger i veckan träffats på skeppet för att underhålla det och även segla med det. Skäms ni inte, Malmö kulturnämnd! Behandla stadens föreningsliv på detta sätt. Läs gärna mitt ratade brev till Kulturnämnden här (det skrevs innan staden sålde skeppet för ett värde motsvarande två koppar kaffe med mindre kaka):

17 juni 2014

Robert Wahlström har gjort ett kollage av min bild av koggen, den kogg som Malmö sålt för en hundralapp. En fyndig bild som berättar om kulturarvets villkor i en av Sveriges mest historielösa städer.

21 juni 2014

Bild av Lugnetområdet på nästa sida efter Malmöpolitikernas Blitzbombningar år 1970. Jag har markerat lite platser som varit speciella för mig. Se numren på flygfotot på nästa sida:

1: Min farbror Bell Stenbergs nedrivna fastighet.

2: Min ingifte släktings affär. Han var allmänt känd som ”Pottekalle”.

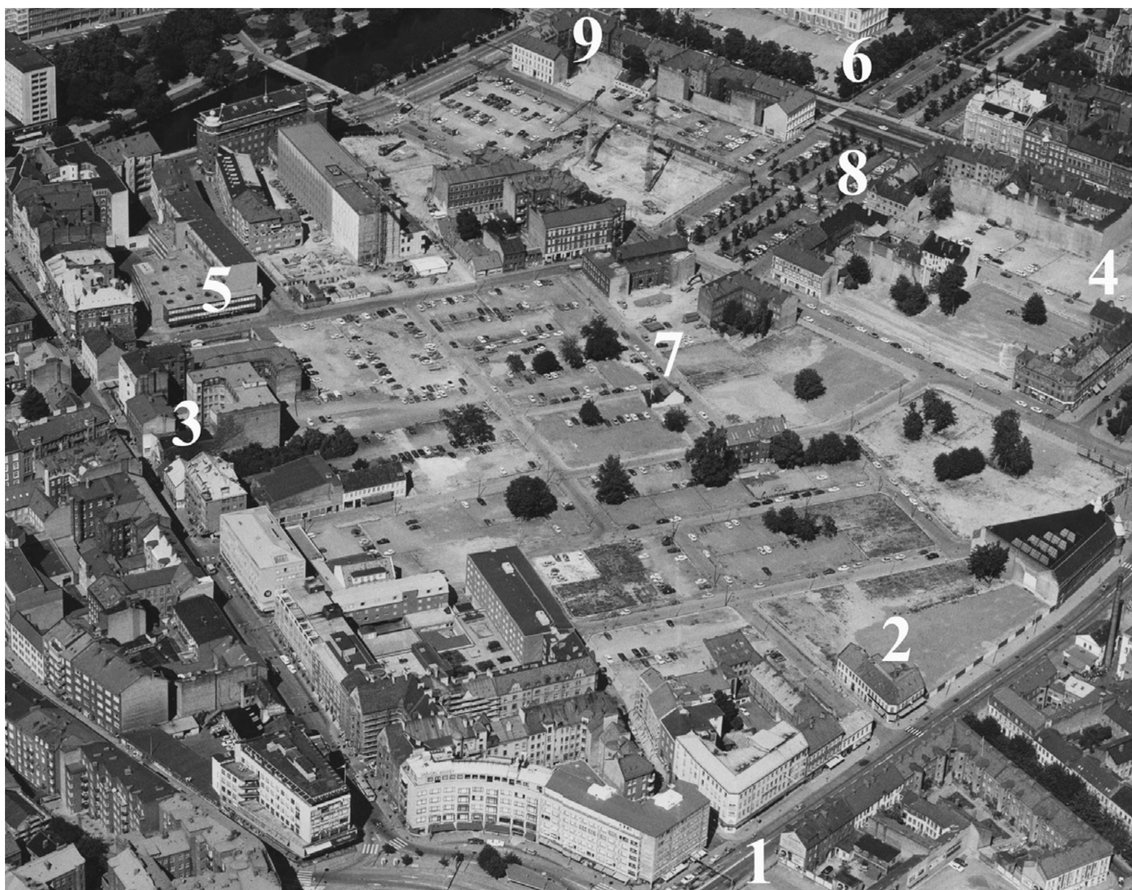
3: Min morbrors fars ritade och uppförda hus, Viktoriabiografen.

4: Platsen för det blivande konserthuset. Hur gick den kontraktskrivningen till?

5: Här låg Malmös största modellaffär – hette den Model Craft eller blandar jag ihop?

6: Malmö latinskola nedrivna gymnastiksal där jag blev hårt trakasserad av en gymnastiklärare.

7: Den ungefärliga platsen för min bänkkamrat på Tekniska gymnasiet, Torsten Ridells

(senare känd konstnär i bl.a. Frankrike) konstnärsateljé.

8: Min hustrus farmors gamla fina fastighet, numera Arbetsförmedlingens trista betonglokaler.

9: Efter det att Malmö museum på 1890-talet blivit utkörd från Latinskolan hade man ett provisoriskt museum i en stor lägenhet i detta hörnhus.

23 juni 2014

Så har jag blivit medlem i ytterligare en hembygdsförening. Denna gång Ingeborrarps friluftsmuseum i Rya, Örkelljunga kommun. Var där på besök i dag och fann platsen helt vidunderlig - med gård från 1700-talet, trä- och smidesmuseum och en medeltida kyrkoruin. Se mer här: http://www.ingeborrarp.com

24 juni 2014

För er som vill veta mer om Ingeborrarpsgården har jag nu skrivit och lagt upp en artikel om den på Wikipedia. Klicka här!

4 juli 2014

Detta har mitt barnbarn skapat. Väntar mig nu att hon också serverar sin morfar en god maträtt.

6 juli 2014

I dag genomförde jag i stekande solsken åter en tur på Baltiska utställningen i Pildammsparken. Det blir tre till under söndagarna i juli månad. Vill däremot gärna puffa för alla andra historiska guideturer som genomförs i sommar i Malmö. Det är den ideella föreningen Kronos som på detta sätt vill öka möjligheten för Malmöborna att ta del av spännande delar i stadens långa historia.

8 juli 2014

Under mina guideturer på Baltiska utställningen nu i sommar har jag haft glädjen att träffa många spännande människor, inte sällan har de något föremål med från den tiden att visa upp. En del hör också av sig via mail och tipsar om olika saker som rör Baltiskan. Häromdagen fick jag ett mail från Mikael Bengtsson som upptäckt något märkligt på Elingatan 5 på Eriksfält strax intill Mobilia. Här fanns två gamla grindstolpar gjorda som minikopior av Baltiskans höga trappgaveltorn. Utställningstornet med sina 86 meter var världens högsta trätorn. Givetvis störtade jag till Elingatan och plåtade dessa, se bilden nedan. Husen i området är uppförda vid tiden för Baltiskan så det torde inte vara någon tvekan om att grindstolparna är ett efterlämnat minne – må jag gissa att husets ägare 1914 varit på utställningen och imponerats i så hög grad att han/hon velat ha ett långlivat minne.

Nu på söndag och två efterföljande söndagar fortsätter mina strövtåg på Baltiskan i Pildammsparken. Vem vet – kanske dyker det då i publiken upp ännu mer spännande saker och tips.

10 juli 2014

Snart är kvaliteten på de svenska järnvägarnas spårunderhåll att likna vid detta. Klicka här för att se filmen!

15 juli 2014

Gamla tidningsartiklar är intressanta som historiska dokument. Inför mina guidningar i Pildammsparken har jag med stor behållning tagit del av hundratals artiklar om Baltiska utställningen. Något som inte direkt framkommit när det gäller den Baltiska utställningens officiella berättelse så är det den avundsjuka och irritation som härskade mellan svenskar och danskar.

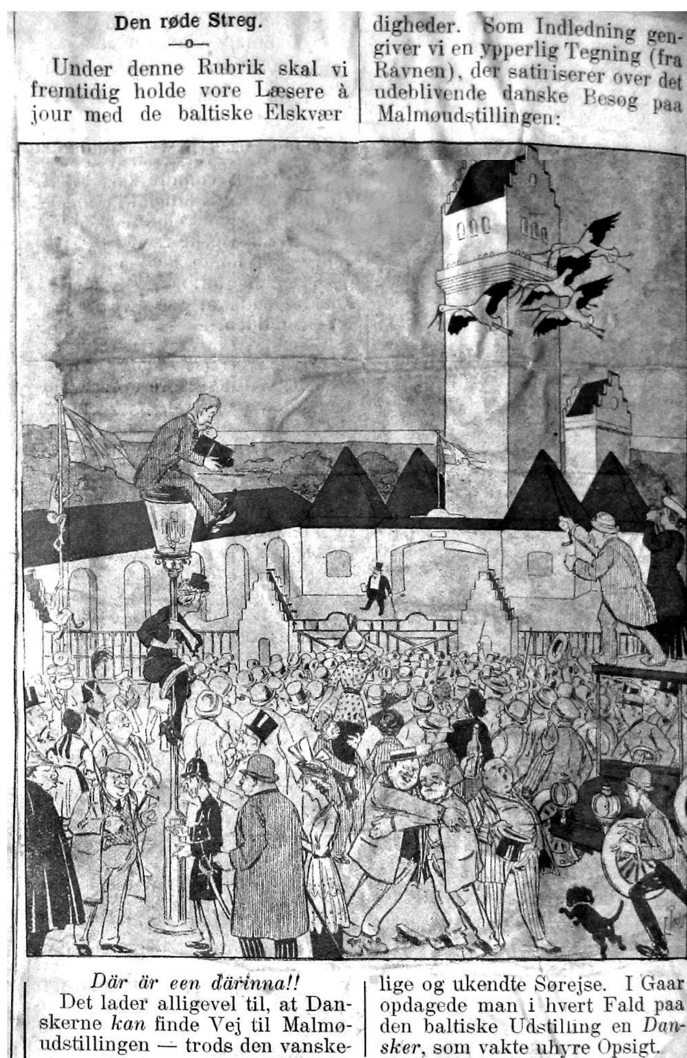
I en dansk artikel berättades hur illa man i Malmö tagit hand om den danska gymnastikgrupp som skulle tävla i Baltiska spelen (och det var verkligen ett skamligt beteende från svenskarna). Detta verkar ha blivit droppen .... Vissa danska tidningar spädde på. Man ifrågasatte t.ex. varför utställningsledningen var så Tysklandsvänlig. Det officiella utställningsspråket hade bestämts till franska men det talades bara tyska. En tidning skriver:

”Det er netop Samspillet mellem tyske og svenske antidanske Interesser, kommercielt som storpolitiskt, der lidt efter lidt, men ganske afgjort trænger os danske ud i nødtvungen skarp Front mod den baltiske Udstilling.

Det er pinligt og beklageligt, at Forholdet mellem den baltiske Udstilling og Danmark har udviklet sig saaledes. ... Vil man fra svensk Side beklage sig derover, saa kan vi nøjes med at citere: ”Tu l´as voulu, George Daudin”, men det

er sandt – det er jo kun Tysk og Svensk, man forstaar derovre."

Med ironi ville man i dansk press visa att inga danskar längre tog över sundet till utställningen. Man fick helt enkelt anstränga sig för att hitta danskar här - se teckningen nedan:

Den røde Streg.

—o—

Under denne Rubrik skal vi fremtidig holde vore Læsere à jour med de baltiske Elskværdigheder. Som Indledning gengiver vi en ypperlig Tegning (fra Ravnen), der satiriserer over det udeblivende danske Besøg paa Malmøudstillingen:

Där är een därinna!!

Det lader alligevel til, at Danskerne *kan* finde Vej til Malmøudstillingen — trods den vanskelige og ukendte Sørejse. I Gaar opdagede man i hvert Fald paa den baltiske Udstilling en *Dansker*, som vakte uhyre Opsigt.

16 juli 2014

Frågesport

Jag har nedan sammanställt en liten frågegrej där jag vill testa dina Malmökunskaper. Varje fråga nedan har endast ett rätt svar. Om ni summerar numren på de svarsalternativ ni tror är rätt får ni ett årtal. Har ni rätt årtal utnämns ni till "Malmökännare". Kan ni sedan också ange vad för viktig händelse i Malmö som inträffade det året blir ni "Malmömästare". För att inte "experterna" ska slå ut dig som kanske tror dig vara mindre kunniga skriver ni INTE svaret på denna tråd utan sänder det till mig på mailadressen som finns på fotot nedan

I morgon eftermiddag avslöjar jag de rätta svaren. OBS! Ni vinner bara titlar och ära!

LUNDAVÄGEN VAR FÖRR BERÖMD FÖR EN SPECIELL SAK. VILKEN?

20: Sina många krogar

32: Sina stensatta gångbanor från 1700-talet

151: En 2½ meter hög milsten

I VILKEN AV DESSA MALMÖBYAR FINNS EN MEDELTIDA KYRKA?

536: Hindby

845: Fosie

952: Skumparp

ORDET LIMHAMN HAR GETT NAMN ÅT EN SPECIELL FORNTIDA SAK. VILKEN?

578: Limhamnsspjutet

652: Limhamnsyxan

403: Limhamnskniven

MALMÖ SOM STAD ÄR JU RIKTIGT GAMMAL. MEN HUR GAMMAL?

87: Från digerdödens tid.

60: Från 1250-talet

48: Varför inte från sen vikingatid

I RÅDHUSETS KÄLLARE FANNS PÅ 1800-TALET STADENS ARKIV INRYMT. HÄR FANNS EN LITE UDDA SAK. VILKEN?

57: En lock av Christian Tyranns hår.

81: En avhuggen kvinnohand.

102: Ett stort medeltida bödelskrus.

Som kontrolluppgift kan kanske sägas att en tom sittplats omtalas detta sökta år – om det nu skulle vara till någon hjälp! Svaren hittar ni på sista sidan av detta häfte.

20 juli 2014

Så var i dag den näst sista guidningen för sommaren på Baltiska utställningens område i Pildammarna avslutad. Kommande söndag den 27 går troligen sommarens sista guidning. Det har varit otroligt inspirerande och det verkar som om de hundratals deltagarna uppskattat att förflyttas hundra år tillbaka i tiden.

Vi planerar att i september starta några nya historiska guideturer i Malmö city. Tider kommer senare. Det kommer då att handla om mina speciella intressen "Det medeltida Malmös kyrkor" och "Arkeologens Malmö". Guidningarna kommer, liksom Baltiskan, att gå i regi av "historiska stadsvandringar".

21 juli 2014

Med tidigare museichefen på Tekniska museet i Malmö Per Ragnarson på Månstorps gavlar söder om Malmö. Besöket i anledning av att Oxie härads hembygdsförening i sin nästa

årsbok ska publicera mina nya rön om denna spektakulära borgruin, rön som troligtvis gör att platsens tidiga borghistoria kan skrivas tillbaka trehundra år till 1200-talet. Fotografen: borgruinens eldsjäl Lasse Danred.

22 juli 2014

Eskil under en paus med kallt vatten vid Skäralid. En av många vattenpauser i dag.

22 juli 2014

Som sann skåning med stolt göingeblod besökte jag i dag Fantehålan. År 1510 trängde en svensk här under riksrådet Åke Hansson Tott in i Skåne för att mörda och bränna. Länsherren Tyge Krabbe på Helsingborg ledde och kastade på morgonen den 27 augusti in sina skånska trupper vid Fantehålan och massakrerade de svenska våldsverkarna. Texten på stenen är ett citat av segrarens rapport: *”1510 Tisdag efter Bartolomej da(g) stod det slag ved Fanteholle mellem mig og Her Aage Hanssen og jeg fik Död paa hannem.”*

23 juli 2014

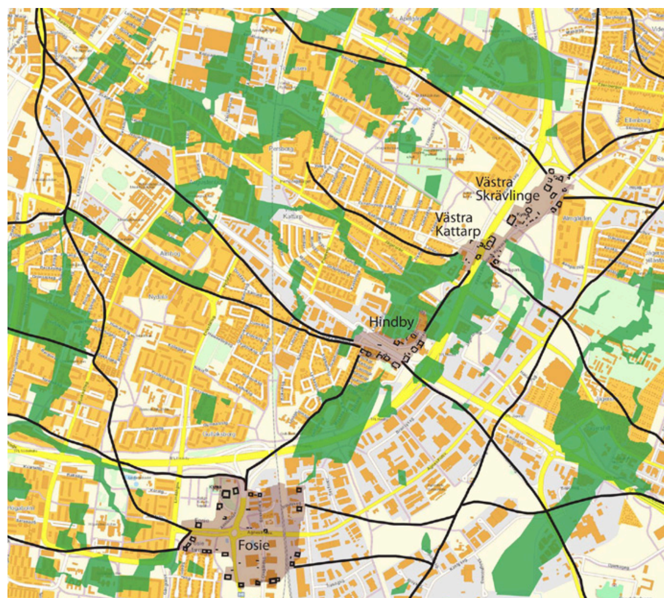
När jag besökte Fantes håla i går kunde jag givetvis inte missa ett besök på Örkelljunga skansar som ligger bara femhundra meter bort. Gjorde en panoreringsbild över platsen och skrev en artikel om den på Wikipedia. Klicka för att läsa den här! Uppe i Hallandsås finns verkligen ”historia på plats”.

28 juli 2014

Jag ska den 4 augusti hålla ett längre föredrag om 1600-talet på Sommarakademien på Hovdala med blickar på Göinge. Jag fick därför friska upp mina kunskaper om områdets historia och läste åter med förfäran Nils Skyttes dagbok från kriget på 1670-talet. Han var bl.a. med i belägringen av Malmö 1677 men det som gör mig upprörd är att han ledde utrotningen av en hel socken 1678. Jag blev i morse så sur över vår skånska terrorhistoria att jag var bara tvungen att skriva en artikel på Wikipedia. Läs här vad han på Karl XI:s order gjorde mot den stora socknen Örkned!

Sverige har i nutid hyllat samme kung genom att sätta hans bild på femhundrakronorssedeln. Göingarna protesterade men segrarna skriver historien - även efter hundratals år!

30 juli 2014

1980 startade jag ett stort forskningsprojekt på Malmö museer. Vi fotograferade av de gamla lantmäterikartorna från 1700-talet över alla de gamla byar och deras jordar som ingår i det nuvarande Malmö. Sedan satte vi ihop alla dessa till en sammanhängande karta och lade denna över en modern Malmökarta. Vi fick då fram en karta som exakt på i stort några meter när visade var byarna låg, var gårdarnas hus i byarna låg och var de gamla landsvägarna gick fram.

Jag publicerade denna karta i min bok ”Malmö. Den medeltida staden och dess omland.” som kom ut 1984. Det är dock irriterande att denna karta inte finns i digitalt tillstånd (datorer fanns ju inte i allmänt bruk 1980). Jag har därför roat mig - denna sista dag innan jag vid midnatt på allvar uppnår pensionsåldern och kanske därefter blir helt handlingsförlamad - att rita om och plotta ut en del av kartan från 1984 på en modern Malmökarta.

Kanske kan det roa någon att se var fyra av byarna låg (Fosie, Hindby, Västra Kattarp och Västra Skrävlinge) och hur husen och landsvägarna var grupperade för snart trehundra år sedan.

31 juli 2014

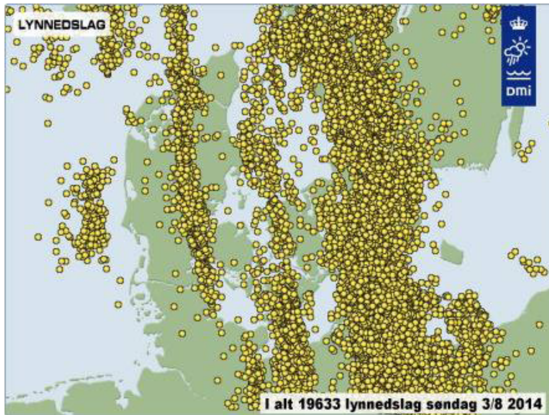
Har nu kontrollerat och överfört de fyra byarnas ängsmarker på 1700-talet (dvs. sanka marker). Ni kan se det på min kompletterande karta ovan till höger. Det ger en intressant bild över hur mycket våtmarker det fanns i Skåne och givetvis också i Malmöområdet innan enskiftet kom (i Malmö 1803 - ca 1808) med sina enorma utdikningar av det skånska kulturlandskapet.

Skulle kanske också berätta att det brunfärgade området som ni ser i varje by är det område som förr kallades för ”bygatan”. Före 1800-talet låg all bebyggelse samlade i sådana här byklungor. Det fanns alltså ingen bebyggelse mellan dessa - endast stora öde markområden. I samband med den franska revolutionen blev regeringen i Stockholm livrädd för att de skånska bönderna i kustområdena skulle anamma revolutionsidéerna. År 1801 utbröt en bonderevolt i Löddeköpinge och bönderna ockuperade färjan över ån. Militär slog ner revolten. Den senare borgmästaren Halling i Malmö, som själv levde då, skrev att denna händelse hade en avgörande betydelse för att snabbt införa det s.k. ”enskiftet” i Skåne.

Enskiftet från 1803 och framåt innebar nämligen att man bröt upp bebyggelsen i ”bygatorna” och många av bönderna fick istället flytta ut och bosätta sig runt omkring på byns marker. Endast ett fåtal gårdar blev kvar på sitt gamla ställe. I stället för att hålla samman i byalag började bönderna nu kiva sinsemellan - regeringen i norr hade lyckats att splittra de skånska bönderna. Läser ni de svenska historieböckerna omtalas emellertid endast att det var jordbruksreformer som stod bakom enskiftet. De som har makten skriver ju oftast en tämligen ensidig historia. Tack Halling, död av hjärtslag mitt under stadsfullmäktigemöte på Malmö rådhus 1851, för att du inte hycklade med sanningen.

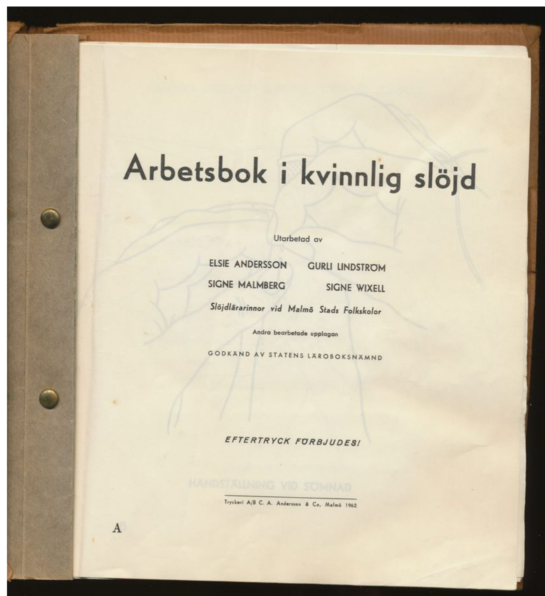
1 aug 2014

Skånes taltidning, bad mig i måndags hjälpa till med ett reportage om bondeupproret i Skåne 1811. Självklart ställer man upp så att även synskadade kan få en portion av vår historia - även om just denna berättelse med tyngdpunkt på Klågerup, Malmöhus och Dalby är djupt tragisk.

4 aug 2014

En natt att minnas. Har aldrig sett gatan framför huset med så mycket vatten som forsade nedför backen. De tusentals blixtarna var ett otroligt skådespel - Tor hade mycket att göra mot jättarna. Mjölner måste ha varit glödhet av ansträngning. Må nu bara detta snabbt dra mot Mellansverige och släcka eländet med skogsbranden i Sala. Med den skånska intensiteten skulle denna brand vara släckt på två minuter.

Arbetsbok i kvinnlig slöjd

Utarbetad av

ELSIE ANDERSSON GURLI LINDSTRÖM
SIGNE MALMBERG SIGNE WIXELL

Slöjdlärarinnor vid Malmö Stads Folkskolor

Andra bearbetade upplagan

GODKÄND AV STATENS LÄROBOKSNÄMND

EFTERTRYCK FÖRBJUDES!

Tryckeri A/B C. A. Andersson & Co. Malmö 1962

A

5 aug 2014

Min hustrus lärobok/arbetsbok från 1960-talet. Ingen tvekan om vem som skulle göra vad och vem som skulle äga kunskaper i olika ”kvinnliga” ämnen!

6 aug 2014

Höll i dag föredrag på Hovdala vackra slott söder om Hässleholm. Min gamle vän Anders Ödman hade bett mig komma till Sommarakademien och tala om 1600-talet och om nedslag i Göinge. Visade sig att av de femtiotalet deltagarna var många släkt med mig - vi har en gemensam anfader i Röke från 1500/1600-talet. Från denne stammar tydligen en massa nutida kändisar - t.ex. Marie Fredriksson, för att bara nämna någon. Det pågår ett gigantiskt arbete med att kartlägga alla ättlingar till denne göingske urfader - planer finns också på en bok.

Bilden ovan visar den alltid entusiastiske Anders Ödman som inför en häpen skara berättar vad som döljer sig under gräsmattan på Hovdala. Nedan är entrébilden till mitt föredrag: en arrogant och otrevlig Karl XI och en stupfull Christian IV.

6 aug 2014

Har nu lagt ut den omfattande multimedia som jag gjorde för några år sedan om kriget i Skåne på 1670-talet. Jag har dag för dag under krigets först halvår fram till slaget vid Lund visat hur de svenska och de danska arméerna rörde sig över Skåne. Varje dag finns mina kommentarer noterade men också både prästen

Steen Jacobsens och Karl XI:s personliga dagboksanteckningar. Ni kan ladda hem den på er egen dator som en s.k. exe-fil. Den är garanterat fri från virus även om din dator slår larm inför så gammal programvara. Ni hämtar den från min Internetsida: www.pilemedia.se/n3.htm (Klicka på ”Skånska kriget året 1676”)

8 aug 2014

Under tisdagen var jag ute tillsammans med Mats Sundling från Skånes taltidning och gjorde ett inslag för synskadade angående den medeltida sillamarknaden i Skanör/Falsterbo. På hemvägen var jag bara tvungen att kontrollera så mitt lagmanshus i Vikingastaden var ordentligt städat av därvarande trälar. På fotot nedan ses Mats och jag vid lagmanshustruns stol, kopian av Nordens äldsta stol från Suntak.

17 aug 2014

Vid Ullared Gekås stugby i går kväll. Efter fin övernattning i denna stugby hoppas man att detta inte är prototyp för kommande hus?

20 aug 2014

Dagens etapp i utgrävningen av Lilla Hammars medeltida kyrka vid Höllviken är avslutad. Kyrkan revs 1583 och teglet fraktades till Malmö hospital, tidigare franciskanerklostret i nuvarande Kungsparken. Jag har lagt fram en teori att det är detta kapell vid Höllviken, *”S:ta Anna kapell vid havet”*, som franciskanerna fick av kungen 1419 när man skulle bygga sitt kloster i Malmö. Genom allmoseinsamling på fiskmarknaden i Höllviken/Skanör fick man pengar till bygget i Malmö.

Se mer här: http://www.pilemedia.se/a4.htm

21 aug 2014

Årets provgrävning i Lilla Hammar efter kyrkan/kapellet som kanske tillhörde franciskanerna i Malmö är nu avslutad. Vårt mål var att hitta kyrkan för framtida mer detaljerade och ytomfattande grävningar. Med stor sannolikhet har vi uppnått målet. Två stora stengrunder med kalkbruk och tegelflis indikerar en bastant byggnad på platsen. Ett troligt barnskelett visar att det är kyrkan vi kommit på spåren. Vad vi däremot inte väntade oss var ett kompakt och tjockt ler-

lager ett tiotal meter norr om byggnaden. Leran måste ha varit ett golv men det bildade en helt kvadratisk form med ca 10x10 meter. Har aldrig stött på ett sådant här hus förr. Inga grundstenar och helt i avsaknad av tegel tyder på en hög ålder, kanske t.o.m. före kyrkan.

Här kan ni se ett filmavsnitt som jag gjorde samtidigt med grävningen:

http://youtu.be/1aTDBQC4iw8

28 aug 2014

År 1965 började jag på Tekniska gymnasiet i Malmö, nuvarande Pauliskolan. Jag inköpte då min första filmkamera och tog våren 1966 denna film om Teknistkarnevalen som då varje vår gick genom Malmö. Se filmen här!

Inför 1968 fick vi en mängd råfilm av Super 8-format och vi var åtta personer som dokumenterade festivalen det året. Jag och en kollega klippte sedan ihop materialet till en mer än 1 timme lång film. Denna visades offentligt men har sedan dess försvunnit. Är det någon som vet var den filmen är i dag? Rimligtvis måste den ha förvarats på nuvarande Pauliskolan.

31 aug 2014

Malmöhistoria behöver inte vara gammal - det räcker med några timmar. Tvungen att dokumentera Malmös nya vattenväg. Klicka här för att se filmen!

8 sep 2014

Min rapport över den arkeologiska utgrävningen på Lilla Hammars näs vid Höllviken ligger nu klar för inlämning till Riksantikvarieämbetet. Det blev en mindre provgrävning i år på jakt efter den medeltida kyrka som försvann här på 1500-talet. Längst bak i rapporten länkar till vår tidigare utgrävning där vi fann början på en trolig trelleborg i området.

Klicka här för att läsa rapporten!

8 sep 2014

Var ute på SYSAV i Bunkeflo och beslöt mig för att ta en titt på den övergivna bron över järnvägen till Köpenhamn. Har gäckat min fantasi i många år - nu har jag fått svaret. Från söder en perfekt asfalterad väg med vitmålade ränder och bredvid en perfekt asfalterad cykelbana. Norr om bron absolut ingenting. Vad är detta? Är det ett konstverk? Är det en enorm konstinstallation? Det måste ju betyda något! Har nu fått förklaringen av detta fenomen från en trovärdig källa. Bron och vägen byggdes för 13 år sedan. Då gick plötsligt ett parti i Malmö in och lade död mans hand över alltsammans. Eftersom det är valtid ska jag inte nämna vilket. Kvar står emellertid faktum: en enorm idioti och enormt slöseri med skattemedel. Varför inte åtminstone lägga lite asfalt på norra sidan och göra den till en cykelbana så den kunnat användas redan när man byggt den? Det skulle i och för sig bli världens bredaste cykelbro men den hade i varje fall fått en funktion sedan tretton år tillbaka.

11 sep 2014

År 1980 lyckades jag efter lite detektivarbete och användande av spade tillsammans med kollegan Mait Molander finna spåren efter staden Malmös äldsta kyrka. Det blev en spännande utgrävning. Styckade skelett, Malmös äldsta kända kvinna som dött i barnsäng och felvända, be-

gravda döda. Dessutom kunde jag fotografera Malmös hittills äldsta kända innevånare. Vill ni se hur denne 1200-tals personlighet såg ut kan ni ladda hem min skrift och kolla på sidan 10. Jag har nämligen i kväll - mer än trettio år efter utgrävningen, slutfört min sammanställning av hela materialet, för första gången i förhoppningsvis läsvärt skick. Klicka här om ni vill läsa artikeln!

22 sep 2014

Malmö kommun började 1971 att ge ut Malmö stads historia; ett mastodontarbete som avslutades med band nr 8 år 1995. År 1970 startade vi medeltidsarkeologin i stor skala i Malmö och 1982 hade vi över hundra utgrävningar bakom oss. Vi hade genom arkeologin skrivit om viktiga delar av Malmös äldre historia. Jag försökte då få publicerat dessa samlade resultat i det pågående bokverket. Svaret blev ett stort hånskratt från de gamla historiker som kommunen hade engagerat till bokverket. Man klargjorde att arkeologin inte var en vetenskap och att man endast kunde använda arkeologens arbete för att bildsätta historieverket med bilder på framgrävda pottor och andra föremål. Resultatet blev således att det inte finns någon arkeologi alls i detta enorma bokverk (undantaget forntidsavsnittet). Det torde vara det enda stadshistoriska samlingsverk i landet som saknar något sådant.

Jag lade mitt stora manus till sidan. Genom nutida elektronisk förmedling behöver man emellertid inte tigga oförstående personer efter tryckpengar. Har därför börjat lägga ut bokens olika kapitlen på Internet i den takt jag hinner uppdatera dem. Nu ligger min stora utredning om Övre Malmö – föregångaren till staden Malmö ute. Ni kan ladda hem den som pdf här!

Fig 76. Pildammsområdet. Längst ner invid rondellen är den troliga platsen för sätesgården Henrikstorp. Vid hitsidan om vattentornet intill Pildammens nuvarande strandkant var platsen för det medeltida kapellet med kyrkogård.

26 sep 2014

Är nu klar med det stora inledningskapitlet till min bok om det medeltida Malmö. Här berättar jag historien om hur de olika Malmöhistorikerna sett på stadens historia, alltsedan 1500-talet till nutid. Jag berättar också om medeltidsarkeologins historia i Malmö under 1900-talet. Ni kan ladda hem den som en pdf genom att klicka här!

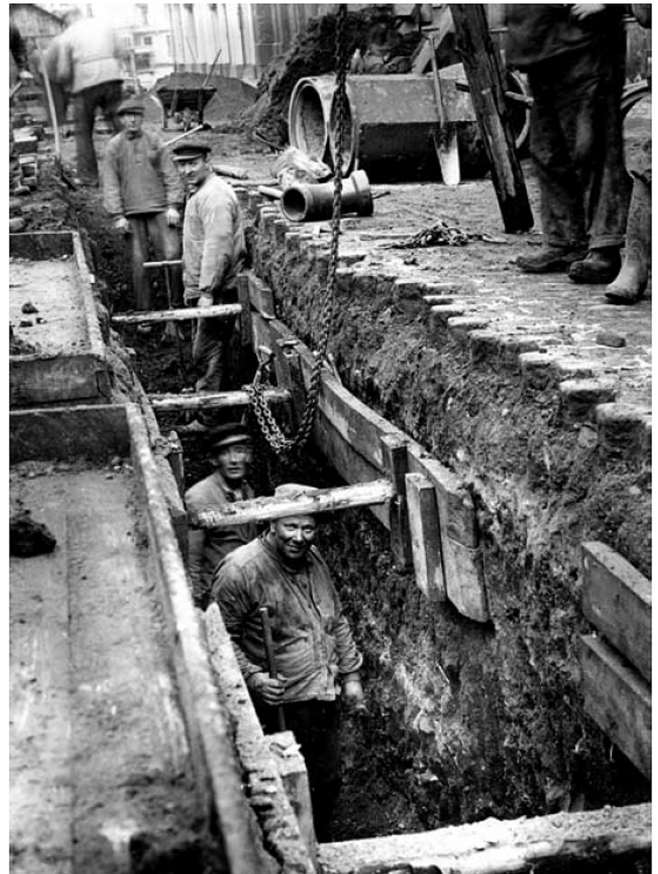

Fig 25. Vid avloppsgrävningarna utfördes arbetet för hand vilket underlättade insamlingen av föremål.

1 okt 2014

Malmö museers satsning på fotografisk konst, Fotografins rum, ska stängas. Detta är inte klokt. Kasta kulturpolitikerna i kanalen! Daniel Sestrajcic är en katastrof för Malmö. Trodde att en som var bas för kulturen hade kraft och mod att kämpa för alla kulturella verksamheter i Malmö, även stadens historia och kulturhistoria. Detta börjar likna Sovjetunionen där man med alla medel skulle döda sitt gamla kulturarv. Vilket annat land i Europa anser att dess kulturarv är något som katten dragit in. Säger åter en gång: Skäms Malmö politiker - tusenfalt skäms!

6 okt 2014

Var i helgen i Västra Strö och höll ett föredrag för Skånska Akademiens vänförening uppe på vikingagraven. Detta är ett av Skånes ståtligaste, bevarade vikingamonument. Akademiens Director passade på att nyttja sin kamera.

8 okt 2014

Har just nu avslutat ett drygt arbete med att sammanställa och på internet publicera ytterligare ett nytt kapitel om mina efterforskningar i Malmös historia. Denna gång handlar det om stadens medeltida byggnader.

För att lättare hitta bland alla byggnaderna föreslår jag att ni efter hemladdning på er dator skriver ut första sidans karta på papper så blir det lättare att lokalisera platserna i Malmö som omtalas i texten.

Ni kan ladda hem hela artikeln som pdf här!

10 okt 2014

År 1981 kom jag ut med boken ”Glimtar från ett svunnet Malmö”. Merparten kretsar kring Östergatans äldre historia med Thottska korsvirkeshuset från 1558 i centrum. Ni kan nu ladda ner en pdf-version av boken genom att klicka på den blå länken. Ni får då fram en blädderbar variant men den är lite suddig. Klicka därför på den gröna knappen med texten ”Download” (nedladdningen tar dryga minuten) så får ni hem min bok på er dator. Gör ni så får ni hyfsad kvalitet på pdf:en och ni kan också skriva ut de sidor ni eventuellt vill.

Klicka här för att läsa boken!

10 okt 2014

Jag kommer säkert att i nedanstående föredrag berätta om tiggarmunkar, kanonslupar, bensamlare och givetvis min favorittyrann - Gustav Vasa. Har han något att göra med en plats som Kungsparken i Malmö? Självklart!

Kungsparken - en resa tillbaka i tiden.

Kulturhistoriska föreningen Kronos i samarbete med Casino Cosmopol bjuder in till en dag med historia, mat och en fläkt av 1914.

13.00	Dörrarna öppnas, registrering och nutida brunch med smaker från sekelskiftet 1900.
14.00	Föreläsning av Sven Rosborn ”Kungsparken före kasinot, från nutid till dåtid”.
14.30	Musik med Bo Anders Dahlskog.
14.45	Föreläsning av Christian Kindblad ”Restaurang Kungsparkens historia”.
15.15	Paus med kaffe.
15.30	Föreläsning av Peter Larsson ”Personerna bakom Baltiska utställningen 1914”.

En fotoutställning med bilder av Kungsparken och kasinobyggnaden från 1914 kommer att också att visas.

Välkomna!

13 okt 2014

Om släktforskning

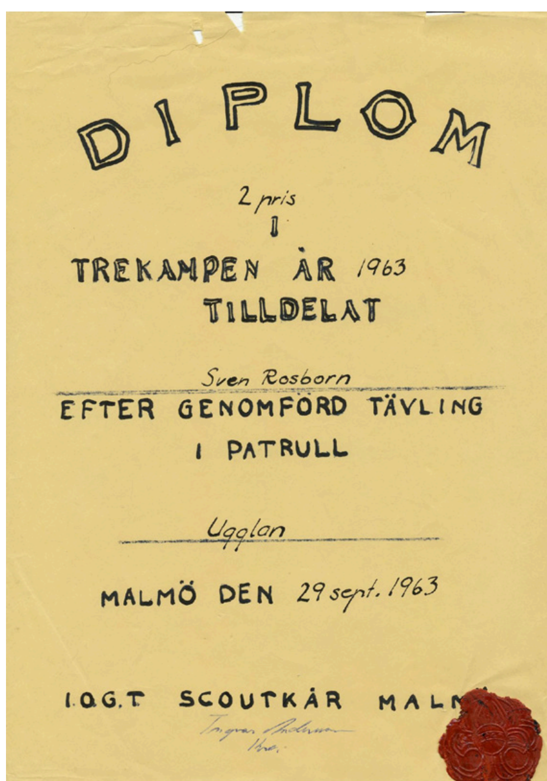
Som intresserad i vår historia under mer än 40 år som museiman har jag givetvis också funnit släktforskning otroligt fascinerande. Har bl.a. skrivit om min mormor och hennes två systrar som flyttade till Malmö för dryga hundra år sedan. Finns att läsa som pdf här!

Många sysslar redan med släktforskning men än fler är nog beredda att starta sitt eget detektivarbete. Jag har därför gjort en kurs på Internet i släktforskning där jag i 23 videoavsnitt detaljerat berättar och visar hur jag gått tillväga. Mer info finns på min hemsida.

Klicka här!

16 okt 2014

Intressant att plöja sig ner i gamla privata handlingar. Hur många av er har varit scouter i IOGT? Med lokaler i källaren till Österportsskolan. När jag återsåg mitt storstilade diplom från 1963 kände jag en kort stund stor tillfredsställelse men sedan blev den stående och envisa frågan i mitt huvud: Vem fick första pris?

DIPLOM

2 pris

I

TREKAMPEN ÅR 1963

TILLDELAT

Sven Rosborn

EFTER GENOMFÖRD TÄVLING

I PATRULL

Ugglan

MALMÖ DEN 29 sept. 1963

I.O.G.T SCOUTKÅR MAL

17 okt 2014

"Nu er jeg stålsatt,
jeg fölger det bud,
der byder i höjden at vandre.
Mitt lavlandsliv har jeg levet ut,
her oppe på vollen er frihet og Gud,
der nede famler de andre."

Det är inte bara Henrik Ibsen som fick inspiration när han satt uppe på Granavollen sju mil norr om Oslo och skrev sin dikt. Här hjälpte jag och hustru Christina bygdens eldsjälar på 1970-talet att kämpa för Steinhuset, Norges äldsta stenhus. Detta blev en av startsignalerna för det kulturcentrum som Granavollen i dag har blivit. Vi älskar sedan dess Granavollen och Hadeland, dess otroliga medeltidshistoria, dess natur och inte minst - alla de vänliga människor som bor på denna plats. I april i år kom jag ut med min bok om Steinhuset och norsk 1100-talshistoria - på norska.

19 okt 2014

Upptäckte att Sweden Academy lagt ut introduktionsavsnittet till min Internetkurs om släktforskning. Jag berättar här också lite om Malmö och om Einar Bager. Klicka här för att se filmen!

19 okt 2014

Skånska Akademiens grundare och innehavare av stol nummer 1 Helmer Lång avled den 10 oktober 2014.

I början av 1990-talet träffade jag för första gången Helmer vid en "utgrävning" på Lindholmen då han och jag inför en förbluffad publik med de två landshövdingarna i spetsen återfann den skånska "Gårillen".

World Air Traffic - 24 hour video loop

21 okt 2014

Svenskarna gillar att resa. Svenskarna kommer att rädda världen genom sin miljöpolitik. Detta dubbla budskap känns tryggt.

22 okt 2014

Förbereder just nu mitt föredrag för Föreningen Svedala-Barabygden som jag ska hålla i kväll den 22 okt klockan 19.00 på Folkets Hus i Svedala. Det kommer att handla om Baltiska utställningen i Malmö. I somras ledde jag runt besökare i Pildammsparken och berättade om utställningen. Intresset håller i sig men årstiden är inte den bästa för utomhusarrangemang. Därför har jag efter uppmaning gjort ett bildföredrag om Baltiskan.

23 okt 2014

Vad är detta för en bild i nästa spalt? En schaktvägg i Fiskaregatan som visar ett nedbränt hus från 1360-talet och gatans olika kullerstensnivåer under olika tider. Intresserad? Läs då vidare i texten nedan.

År 1975 började vi med stora vetenskapliga utgrävningar inne i Malmö. Det var en tuff tid då vi för första gången krävde av staden och exploatörerna att de skulle följa fornminneslagens bestämmelser. Våren 1975 kunde jag med tillfredsställelse personligen slå ner markstolpar till de första arkeologiska utgrävningsschakten vid Fiskaregatan på Gamla Väster. Efter denna grävning följde en av de absolut viktigaste utgrävningarna i det medeltida Malmö, i kvarteret von Conow invid S:t Petri kyrka. Här fann vi t.ex. välbevarade rester efter bebyggelse från den stund då Malmö grundades på 1250-talet.

Lars Andersson och jag kom 1976 ut med en enkel stencil om dessa två grävningar. Jag har nu kompletterat denna med bild- och ritningsmaterial. Jag har också efter varje grävningsavsnitt lagt in en längre kommentar över vad dessa

två grävningar betydde för medeltidarkeologin i Malmö.

Ni kan läsa artikeln på adressen nedan. Klicka gärna på ”Download” så får ni hem den på er egen dator.

https://www.academia.edu/8922232

25 okt 2014

Skånska Akademien har under många år kommit ut med en årsbok. Hundratals artiklar med anknytning till Skåne har blivit resultatet. Vi kommer nu att lägga ut en av dessa många artiklar varje månad här på Akademiens Facebook-sida. Denna oktober månads artikel blir en hyllning till Helmer Lång som var den som tog initiativ till grundandet av Skånska Akademien.

28 okt 2014

Vi närmar oss nu höstens Allhelgonahelg. I Malmö stad i början av 1500-talet fanns det närmare 60 altare i många olika kyrkor; vart och ett altare var invigt till något av de många helgon vars historia man då höll levande. På söndag kl 14.00 håller jag ett offentligt föredrag på Lands-

krona museum om flera av dessa, våra våra tidigare firade nordiska helgon.

31 okt 2014

Lars-Gunnar Bengtsson tipsade mig om att nu ligger Lasse Holmqvists fyra program ”Kring Lilla torg” från 1986 ute på Internet. Lasse bad mig hjälpa honom med de historiska uppgifter om Malmö som man skulle spela upp i programmen. I det första programmet byggdes Västergatan om till 1500-tal. På bilden nedan ses skymta en mängd 1500-tals människor - många misstänkt lika Malmö museums personal vid tiden för inspelningen.

31 okt 2014
I ALLHELGONATID

På Fotevikens Museum håller man varje år vid stenskeppet en ceremoni då man hedrar sina döda vänner. Jag blev för flera år sedan ombedd att skriva den officiella inledningstexten som läses på svenska och engelska varje år. Den tusenåriga Havamal blev min inspirationskälla. Denna text känns rätt också i Allhelgonatid:

Vad är ett liv?
En tid mellan ett barnaskrik och en fårad kind.
En ungdoms dröm om framtiden,
och en åldrings blekta minnen.

Så rätt vi trodde oss göra; så fel det kunde bli.
Väl döms vi mången gång under vår vandring.
Väl drabbas vi av ilska och hat
men tiden läker många sår.

För varje människa finns en tid,
En födslostund, en älskogsstund.
En tid för skratt och för gråt,
och en tid för att dö.

Ödesgudinnorna väver varje människas liv.
Nornornas arbete är fulländat,
när sländan slutat snurra och tråden är slut.
Svept blir då den döde i sitt livs vävnad.

Boskap dör,
vänner dör.
Även du själv kommer att lämna.
Men de minnen försvinner ej,
som berättar gott om död vän.

7 nov 2014

Jag har under årens lopp deltagit i många försök att lära ut vår skånsk-danska historia till både lärare och skolbarn. Denna historia är nämligen sorgligt försummad i det svenska skolväsendets skolböcker. 1998 blev jag ombedd att deltaga i ett EU-projekt för att försöka öka förståelsen hos 6-klassare på båda sidor om Öresund om vår skånska historia. Det kom bl.a. ut ett tjockt studiehäfte som distribuerades gratis till lärare runt Öresund. EU-projekt tenderar dock att leva endast kort tid. Jag har därför lagt in en pdf med min artikel om nedslag i vår skånska historia på min hemsida. Den är på både danska och skånska, förlåt svenska. Den

Fire spadestik i vores fælles historie

Egil Skallagrimsson, Lund og Dalby

Island i 1200-tallet. En mand ved navn Snorre forsøger at få orden i alle de oplysninger, som behøves for at nedskrive en saga om vikingen Egil Skallagrimsson. Der er mange personer, som kan fortælle om denne bemærkelsesværdige krigers skæbne og eventyr, selv om det var over to hundrede år siden, at han levede. Netop nu sidder en gammel mand henne ved den dejlige ild og fortæller langsomt, og Snorre skriver:

"Det skete, at Egil, som var en stor vikingehøvding, en gang havde været på røvertog i Østersøen, og da han på vej hjemad med sine skibe skulle passere Øresund, eller Eyrarsund, fik han at vide, at der lå en købstad, som hed Lund, et stykke ind i landet. Vikingerne på skibene talte længe om, hvorvidt de turde angribe, og til sidst kvad Egil et digt:

Skarpt skal vel vore
våben i sommer hvine,
vi dåd skal gøre.
Op mod Lund alle
hærmænd hurtigt skal ile
at sværdsang sjunge
inden solen går ned.

Vasst ska väl våra
vapen i sommar vina,
vi dåd måste göra.
Upp mot Lund alla av
härmän snabbt ska ila
att svärdsång sjunga
innan solen går ner.

Egils digt. / Egils dikt.

Fyra nedslag i vår gemensamma historia

Egil Skallagrimsson, Lund och Dalby

Island på 1200-talet. En man vid namn Snorre försöker få ordning på alla uppgifter som behövs för att skriva en saga om vikingen Egil Skallagrimsson. Det är många personer som kan berätta om denne märklige krigares öden och äventyr, även om det var tvåhundra år sedan han levde. Just nu sitter en gammal man framme vid den sköna elden och berättar sakta och Snorre skriver:

"Det hände sig att Egil, som var en stor vikingahövding, en gång hade varit på rövartåg i Östersjön och när han med sina skepp på hemvägen skulle passera Öresund, eller Eyrarsund, fick han reda på att det låg en köpstad som hette Lund en bit in i landet. Vikingarna på skeppen pratade länge om de skulle våga anfalla och till slut kvad Egil en dikt:

24

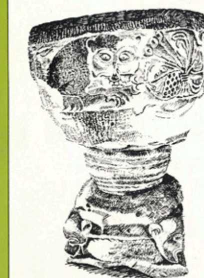
är fri att kopiera och använda, kanske t.o.m. i skolundervisning. Ni kan ladda ner den genom att klicka här!

8 nov 2014

I dag invigs det nya Stadsarkivet i gamla tidningen Arbetets lokaler på Bergsgatan. En av dyrgriparna i arkivets gömmor är Erik av Pommerns vapenbrev till Malmö daterat S:t Georgsdagen 1437, skrivet på Visborg slott i Visby. År 1987, vid 550-årsjubileet år 1987, blev jag ombedd av Malmös kommunfullmäktiges ordförande att skriva om denna händelse. Foldern användes sedan av kommunen för att sprida kunskap om detta i Nordiska sammanhang fullständigt unika kungabrev och denna stora kungaynnest. Erik av Pommern med sina stora framtidsplaner är en av våra dansk/skånska kungar som misshandlats i vår svenskfokuserade historieundervisning. Ni kan ladda upp min pdf här!

8 nov 2014

I början av juni 1976 stämde jag möte med Malmös turistchef Carl-Erik Frantzén för att etablera samarbete med Malmö turistbyrå och Malmö museum. Turistbyrå satt då i det som senare skulle bli Börshuset vid Centralstationen. Han bjöd på kaffe och wienerbröd (i pluralis). Just den kombinationen gör mig hyperkreativ. Tillsammans la vi upp ett program för turistguidningar i Malmö. Det ena gav det andra medan wienerbröden försvann i rasande fart. En månad senare startade vi de första officiella historiska promenadguidningarna för turister i Malmö någonsin men också en busstur på 4 timmar kallad ”Alla tiders resa”. Varje deltagare fick ett litet häfte som berättade lite om vad de skulle se under resan. Min gode vän Torkel Möllerström illustrerade min text. Klicka här för att ladda hem häftet!

ALLA TIDERS RESA

Historisk bussrundtur i Malmö med omgivningar

18 nov 2014

Så var Malmö nya Stadsarkiv högtidligt invigt! Mängder av publik hade tydligen strömmat till redan när man smygöppnade tidigare på dagen. När själva invigningsfestligheterna satte igång klockan 15 var den nya stora biografsalongen som också finns i huset sprängfylld. Vi bjöds på ett fint program.

Bäst jag satt där och tittade ut över alla människorna slog det mig en tanke: hur många har minnen från Stadsarkivet äldre än jag själv. Det var sommaren 1967 som jag för första gången gick in i detta anrika arkiv, då vid Östergatan. Det var också då jag träffade Einar Bager för första gången. Jag arbetade då med Claus Mortensens hus och behövde sakkunnig hjälp. Hur många av de som var med vid invigningen i dag var arkivbesökare redan före 1967? Desperat såg jag mig omkring och upptäckte några med högre ålder. Detta skapade ett lugn hos mig. Jag är kanske inte så gammal ändå, med mina fyra pensionsmånader bakom mig!

Jag önskar verkligen Malmö Stadsarkiv och dess personal all lycka och framgång i dessa fina lokaler, centralt placerade mitt i Malmö.

113 nov 2014

År 2004 invigdes Koggmuseet i Malmö. Jag skrev på den tiden i Malmömagasinet och de kom ut med en tabloidbilaga på åtta sidor där jag i populärvetenskaplig form berättade om Malmös nya, unika turistmål och lite om Malmös medeltidshistoria. Koggmuseet fick stå i sju år och drog många besökare. Några moderater och vänsterpartister gick emellertid samman och såg till att museet och koggarna försvann – ivrigt påhejade av en journalist som bombarderade Malmöborna med rena lögner om skeppen och där det bl.a. presenterades fantasifulla och egenpåhittade uppgifter om kostnader.

Nu har skeppen fått en säker hemmahamn i Mälaren men Malmö har gått miste om en unik historisk publikattraktion. Ni kan ladda hem tabloidtidningen här; ”Om Koggmuseet i Malmö år 2004”!

13 nov 2014

Har nu sorterat ut och gallrat i mina många diabilder från 60-90-talen, en hel del från Malmö och Skåne. Blev en hel kartong full, 989 bilder eller 4,9 kg, som går till tippen. Man kan inte samla på allt! En tröst är att jag ofta innan den elektroniska bilden tog två bilder av varje motiv med någon förändring av bildinställning-

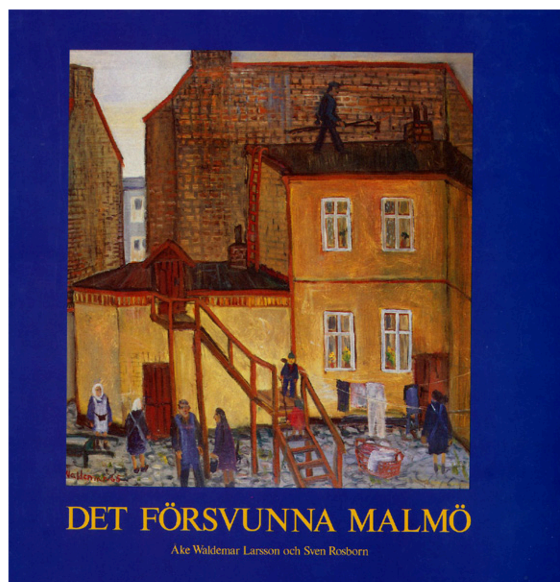

arna. En hel del är således dubbletter, dock inte alla.

15 nov 2014

Jag har nu lagt ut Åke Waldemar Larssons och min bok ”Det försvunna Malmö” från 1988 som en nedladdningsbar pdf. Klicka här för att se boken!

Ni kan också köpa boken och sju andra av mina böcker direkt av mig – håller på att gallra i mitt bokarkiv och än finns exemplar kvar.

16 nov 2014

Så var årets traditionella gåsagille avklarat. Givetvis på vårt stamställe, Skånes bästa gästgivaregård, Hurva. I år hade vi budat tretton av släkten till bords. Givetvis var min gamla faster Inga Stina hedersgäst. Det är skamligt att behöva säga det men inte ens i år orkade vi äta

upp all god gås som serverades trots att vi gjorde vårt bästa. Vi tackar således återigen Hurva gästgivaregård för en mycket lyckad tillställning.

17 nov 2014

TULLSTORPSPROJEKTET OCH SKURUPS SPARBANKS MILJONSATSNING. I går fick vi mottaga 50 000 kr från Skurups Sparbanks ”Miljonsatsning” på Svaneholms Slotts Julmarknad för vårt Tullstorpsprojekt ”Projekt Ulfs Runsten i Tullstorp på Söderslätt”. Ett trevligt arrangemang med rejält blåst från vädrets makter.

Skurups Sparbank
Miljonen

Lycka till!
Skånska Akademien

Projekt:
Runstensprojektet - kultur på Söderslätt

Beskrivning:
Skånska Akademin vill lyfta fram och sprida kunskap om bygdens unika run- och bildstenar och därmed bidra till att tillgängliggöra kulturarvet utmed den sydskånska kustbygden.

Tilldelning:
50000:-

Denna summa blir vårt startkapital främst för våra satsningar på kommunikation och information, men även för andra satsningar på kulturen på Söderslätt!

Nu äntligen kan vi sätta igång på allvar efter ett års förberedelser!

Hjärtligt tack Skurups Sparbank!

19 nov 2014

En otrolig sak hände i mitt hem i eftermiddags. Här sitter jag med en dotter till en man från Malmö som ville ha mitt utlåtande om ett stort guldföremål som hittats på 1840-talet när man rev en medeltida kyrka bara tre kilometer från Wollin, vikingarnas Jumne. På denna runda guldplatta läser man:

ARALD
CVRMSVN+
REX AD TAN
ER+SCON+J
VMN+CIV
ALDIN+
I översättning:
HARALD GORMSSON, KUNG AV DANMARK, SKÅNE, JUMNE, STADEN OLDENBURG

Detta kan vara en guldplatta som nedlagts i vikingakungen Harald Blåtands kista när han dog av sina sår i Jumne ca 985. Han var ju kristen och Jumne var hedniskt vilket eventuellt kan förklara att kungen begravts i en träkyrka utanför staden. Om plattan är original från tiden är det ett av de första tillfällen som Skåne omtalas och att Harald var kung här. Märkligare och mer spännande saker har inte hittills legat på mitt soffbord.

Sven Rosborn

Med anledning av ditt
Kafesamtal 2014-11-20
har vi skänkt en get till
föräldralösa barn i Zimbabwe

Husie Församling

20 nov 2014

Höll i dag ett föredrag i Husie församling om den Baltiska utställningen i Malmö 1914. I stället för en traditionell blomsterkvast efter föredraget fick jag en get! Måste säga att jag verkligen uppskattar gåvan och hoppas den kommer till användning för några av de barn som i den här eländiga världen lider nöd i en omfattning som vi lyckligt lottade knappast kan föreställa oss.

22 nov 2014

Hemkommen från invigningen av Trelleborgs nya basutställning och den sydskånska förhistorien från stenålder till vikingatid. Ingela Jacobsson och hennes stora utställningsteam har gjort ett fantastiskt arbete. Så ska museiutställningar av hög klass och med spännande och värdefull information om vårt kulturarv se ut. Intressant för alla åldrar. Utställningen rekommenderas varmt. Nedan en bild från eftermiddagen. En docka är här så naturtrogen att man svårligen kan skilja den från besökarna.

25 nov 2014

I går hjälpte jag min gamle vän Göran Winge att köra hans utgallrade videoband till tippen. Det blev i sanning bilen full!

25 nov 2014

Något sådant här har aldrig tidigare legat på Lilla Kafferosteriets bord i Malmö - Harald Blåtands guldplakett från 980-talet som med stor sannolikhet legat i hans grav i en kyrka i Polen. I eftermiddags presenterade jag min utredning om detta helt unika fynd för Tomas (till höger), som äger Haraldguldet och för Pontus som hjälpt till att söka fakta kring fyndet. Arkeologerna i Polen ser tydligen nu mycket seriöst på fyndet och man företar nu eftersökningar på platsen. Fyndet gjordes ju redan 1841 när en ny kyrka skulle byggas istället för ruinen efter den medeltida. Det var vid grundgrävningarna som man fann föremålet. Jag börjar faktiskt tro helhjärtat på att det är Harald Blåtands gravplats som vi lokaliserat.

27 nov 2014

Nu är min utredning om den påträffade guldplattan klar. Jag har försökt att hitta belägg för att detta skulle vara en förfalskning men inte funnit några sådana. Däremot har jag hittat saker som faktiskt skulle kunna stödja tanken på att föremålet verkligen är från 900-talet; fö-

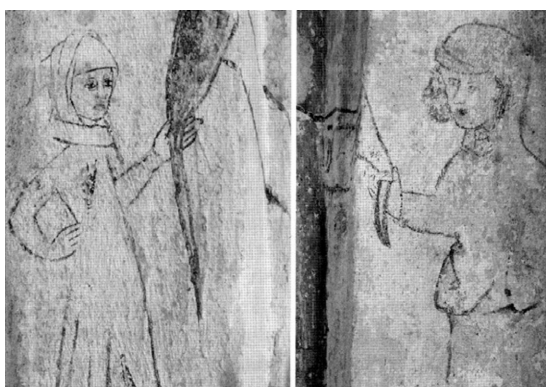
reteelser som är svåra att bortse från när man ska tolka fyndet. Min teori, med förbehållet att fyndet måste betraktas som ett arkeologiskt lösfynd, är att det är en minnesplatta som lagts i den döde kungens grav. I så fall har Harald Blåtand blivit begravd i en träkyrka strax utanför Jumne (Wolin) där han dog ca 985. Ni kan ladda ner min utredning här!

1 dec 2014

Skånska Akademiens motto är kultur och humor. Under många år kom Akademien ut med årsböcker där dessa begrepp skulle vara vägledade för författarna i Akademien. År 2007 kom boken "Mat - minnen och menyer". Jag kopplade då min berättelse till en av Skånes största, dokumenterade privatfester, daterad år 1502.

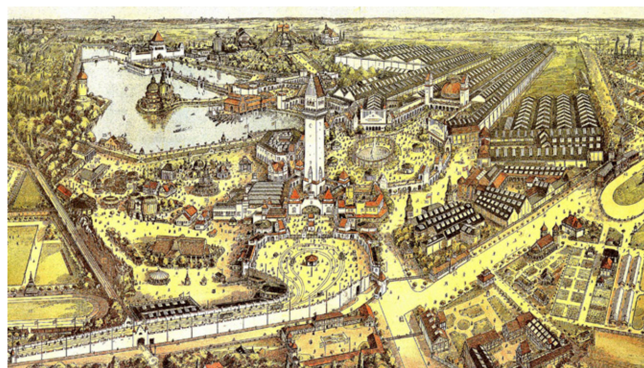
Även om själva händelseförloppets persondetaljer i min berättelse kan och ska uppfattas kritiskt som historiskt sanna har jag vävt in seder och bruk vid den tiden; seder som kan te sig rätt så livliga och annorlunda jämfört med våra dagars uppförande. Att bröllopsgästerna var stupfulla redan i kyrkan, att kvinnorna hoppade över borden för att komma först ut på dansgolvet, att gästerna skulle notera att de tu kom nakna i säng och att mannens hatt skulle kastas upp på sänghimmeln och hennes skor spikas upp på väggen är bara några av de många händelser som faktiskt är dokumenterade att ha utspelat sig på bröllop vid den tiden. Vad man åt vid just detta bröllop 1502 är också väldokumenterat, så också vad bruden fick i hemgift.

Klicka här för att ladda hem artikeln om ni vill läsa den!

1 dec 2014

Så var min sista offentliga föreläsning för år 2014 avklarad. På den 26:e våningen i Kronprinsen berättade jag i kväll om Baltiska utställningen 1914. Intresset för den utställningen har varit stort, drygt ett och ett halvt tusende män-

niskor har under året tvingats genomlida mina föreläsningar alt. mina guidningar om den sagolika vita staden för hundra år sedan.

Robert W. Wahlström Harr:

"Jag tror nog att jag talar för många Malmöbor att vi verkligen har uppskattat ditt arbete som har förstärkt och förnyat vår historiska medvetenhet om Malmö och Malmös plats på den historiska kartan. Att du sedan i dina föredrag har varit medryckande och underhållande, har visat att historia inte är något tråkigt och malplacerat, utan något som visar på spännande händelser och utvecklingar som tidvis överträffar den värsta deckare.

Att kommunen till viss del missade detta tåget eller satte ambitionerna på "skosulenivå", räddade Sven Rosborn och några andra, bl.a. Martin Andersson genom SDS, på ett lysande sätt. Stort tack Sven och Ni andra för den levandegörelse av Baltiska utställningen du gjorde under 2014."

2 dec 2014

I dag hade vi i styrelsen för Skånes arkivförbund årets sista styrelsemöte. Platsen som mötet var förlagd till var Malmös splittert nya stadsarkiv. Bilderna visar stadsarkivare Adam Hidestål bland digra volymer i arkivets gömmor. Men han får också mottaga en värdefull gåva

av arkivförbundets chef Anna Ketola. Gåvan var ingen deposition och den får också utgallras på bästa sätt.

3 dec 2014

Mötte i dag hemma hos Tomas med familj en dansk journalist, mycket kunnig i vikingatid. Han kommer att skriva en längre artikel om fyndet av Harald Blåtands guldplatta. Det har på vissa Internetsajter påståtts, utan att man sett föremålet på riktigt, att föremålet är präglat. Av detta har man dragit slutsatsen att det är en förfalskning eftersom man inte kunde prägla så stora föremål på vikingatiden. Jag har emellertid nu metallaboratoriets egen utsago att det är gjutet - precis som jag sagt.

Vid närmare granskning av guldplattans text i kväll noterades följande nog så intressanta detalj:

När man format föremålets text har Haralds namn avkortats och endast skrivits som +ARALD där +-et markerar början av ordet. Om föremålet är en förfalskning borde man ha skrivit ut hela namnet då man givetvis känt kunganamnets riktiga stavning. Detta kan ge ytterligare en antydan om att föremålet faktiskt kan vara äkta. Har kanske föremålet tillverkats av en franskspråkig person? I franskan utelämnas ju just h-et vid uttal - Harald blir Arald. Kom gravören från frankiskt område?

Snart kommer en engelsk översättning av min utredning och då har givetvis ovanstående tillägg noterats.

3 dec 2014

I går eftermiddag var det dags för att avprova IKEAS:s julbord året 2014. Här med gamle skolkamraten från 1:e klass på Rörsjöskolan år 1956, Kjell Arne Göransson. Vem de två kvinnorna i vårt sällskap var får ni själva gissa.

4 dec 2014

Just hemkommen från ett väldigt trevligt arrangemang av PRO på Sir Tobys i Malmö. Två relativt nya pensionärer - jag själv och min kompis och barndomsvän Kjell Arne Göransson hade en angenäm stund som bjöd på mat, öl, information om PRO och en duktig trubadur. Att sedan Kjell Arne hade turen att vinna den enda men fina lotterivinsten, en surfplatta, var ju en extra godbit.

13 dec 2014

Min store inspiratör till bl.a. historiens fantastiska värld var min klassföreståndare Rudolf Hedberg i 4:e - 6:e klass på Rörsjöskolan i Mal-

mö 1960-1963. Sistnämnda år gick han i pension. Jag minns det som i går när Rudolf för klassen berättade om ljusets fysik: *”Mer än 95% av elektriskt ljus är värme - ett kolossalt slöseri. I framtiden kommer man att finna på något som bara skapar ljus utan värme. Den som gör det kommer att få nobelpriset.”*

Jag tyckte den gången att det lät så fantastiskt det han sa att jag aldrig kunnat glömma det. I år skedde det. LED-lampans uppfinnare fick priset. Min gamle lärare sitter nog däruppe och nickar tillfredsställande. Bifogar två foton av Rudolf som jag tog med en bälgkamera under en skolresa till Skånes djurpark våren 1962.

15 dec 2014

För länge sedan deltog jag med en artikel i en publikation som skulle visa ett antal nutida Malmöbors hågkomster. Jag skrev då en berättelse om en något annorlunda släkttradition, vilken varje julaftons kväll under 1960-talet utspelade sig mitt i Malmö city. Ni kan ladda ner berättelsen som pdf genom att klicka här!

17 dec 2014

Jag är tredje generationen luftvärnare. I min fars efterlämnade papper hittar man smått och gott från Lv4:as första tid. Min far tjänstgjorde under kriget som sergeant på 11:e Lv batteriet. Luftvärnet har ju sitt upphov i artilleriet och därför var det inte konstigt att man 1941 fördelade 270 man till luftvärnsartilleriet A10 som blev

förlagd till Malmö – början på det som skulle bli Lv4. Redan i februari 1941 var emellertid A10 stationerad vid Trelleborgskusten. För att muntra upp soldaterna i en säkert mycket svår tid uppsatte man denna månad en revy ”Pensionat Paradiset”. Programhäftet till revyn hade min far sparat och jag har kopierat denna som en nedladdningsbar pdf. Texterna är intressanta då de berättar en hel del om LV-soldatens liv vid den tiden och då de också ger en tidsanda så annorlunda vår.

Ni kan ladda hem pdf-en här!

19 dec 2014

Hustrun tog SJ:s snabbtåg till Stockholm i morse. Tåget skulle gå 9:14 men ”Fordonsfel” lyste på informationstavlan. Bara en dryg halvtimme försenad kom man i väg. Sen blev det tvärstopp strax utanför Nässjö. Man skulle nå denna småländska ort 11:07 men kom fram knappt fyra timmar senare, 14:56. Visserligen var det en som hoppat men fyra timmars stillastående strax utanför en stor ort är väl att ta i! Speciellt som SJ lät flera andra tåg köra förbi detta ”snabbtåg” när man väl kommit till plattform i Nässjö - givetvis endast gjort i syfte att man inte också skulle behöva betala ersättningar för de andra tågens resenärer.

”Alltså lämnar vi de som suttit längst i sticket” - pengar framför allt” verkar ju numera vara SJ:s motto.

Nu är klockan 15:29. Enligt SJ:s ständigt uppdaterade tidlista ska tåget nu lämna Mjölby 15:30. Tro det den som vill.

26 dec 2014

Har i julhelgen dykt ner i min far C. G. Rosborns arkiv av militärminnen. Hittade då ett nummer av ”Medlemsblad för Kungl. Skånska luftvärnsregementets kamratförening” från april 1954. I mars det året bjöd man tydligen på kabaréföreställning i pjäshallen i Malmö. På

MEDLEMSBLAD för KUNGL. SKÅNSKA LUFTVÄRNSKÅRENS KAMRATFÖRENING

NR 1 APRIL 1954 ÅRG. 6

Lv 4 möter våren

Det var mottot för den kabaréföreställning, som konstnären Hans Ripa, i mars inkallad som fänrik vid Lv 4, med hjälp av diverse repgubbar ordnat den 10. Maskeringsnät, påskris, kräpp-papper och ballonger, som furiren och »dödgrävaren» Althin påstod vara 1. tropps nedskjutna korvar, hade förvandlat pjäshallen till en festlig varietélokal, där folk trängdes kring kaffeborden

RESERVERA SÖNDAGEN DEN 9 MAJ FÖR
ÅRSMÖTET
Se program sid. 2.

sidan 2 noterade jag att en av konferenciererna var Lundaspexaren, furiren och tillika den berömde arkeologen i Lund Carl-Axel Althin. Det var han som grävde ut den stora jägarstenåldersboplatsen vid västra Ringsjön och vars gedigna verk man fick plugga in som ung arkeologstudent i Lund våren 1970.

Uppenbart startade kamratföreningen utgivning av ett medlemsblad redan året 1948. Finns det kvar exemplar av dessa någonstans? Jag har gjort om 1954:1 som pdf. Klicka här så kan ni ladda ner den!

Här är svaren på frågetävlingen på sidan 15:

LUNDAVÄGEN VAR FÖRR BERÖMD FÖR EN SPECIELL SAK. VILKEN?
20: Sina många krogar
I VILKEN AV DESSA MALMÖBYAR FINNS EN MEDELTIDA KYRKA?
845: Fosie
ORDET LIMHAMN HAR GETT NAMN ÅT EN SPECIELL FORNTIDA SAK. VILKEN?
652: Limhamnsyxan
MALMÖ SOM STAD ÄR JU RIKTIGT GAMMAL. MEN HUR GAMMAL?
60: Från 1250-talet
I RÅDHUSETS KÄLLARE FANNS PÅ 1800-TALET STADENS ARKIV INRYMT. HÄR FANNS EN LITE UDDA SAK. VILKEN?
81: En avhuggen kvinnohand.

Den tomma sittplatsen var stolen i Malmö rådhus där Karl X Gustav skulle ha suttit under hyllningsfesten i april 1658. 1658 är alltså summan av rätta svar på delfrågorna.